MIELIPIDE

Nykyään pidän isänmaallisempana suomalaisen ostamista kuin varusmieskoulutusta. Rauhaa vartenhan ne veteraanit kuolivat eivätkä sotaa. **NIMIMERKKI ITSEKIN ULKOMAISTA LIIKAA OSTAVA KOMMENTOI VIIKON KYSYMYSTÄ**

LUKIJALTA

Munista

Kun munien tuottajahintaa lasketaan, niin kauppahan ei hintojaan laske. Mihinköhän ne rahat menevät? Mahtaa vientikin vetää hienosti, kun katsoo Saksan hintoja.
Ei nimimerkkiä

Päättäkää jo nyt keskenänne, onko luomumunaa liikaa vai viedäänkö ne käsistä, ja kuinka paljon lisäätte omaa tuotantoa.
Jotakin tolkkua

Halvalla menee

Vasikat kasvatetaan kasvattamoille maitotiloilla ilmaiseksi.
Terni

Marjoista

Vapaan kilpailun myötä marjanpoiminta on viiden vuoden kuluttua suurelta osin nykyisten ulkomaalaisten poimijoiden omistamien yritysten käsissä. **Herätys**

Yle näytti thaimaalaisten marjanpoimintaa. Kutsun nähtyä kasvinrevinnäksi sotkuiseen saaviin. Moskatuotos ja raakileet samalla kertaa.
Noukkija

Mikä oikeuttaa ”marjaporvarit” viemään marjat metsistä? Ja alipalkatulla työvoimalla.
Kysyn vaan

Samat ongelmat

Katsokaa Yle Fem/Areenasta ”Norjan maatalouden tulevaisuus”. Taitaa samat ongelmat olla koko pohjolassa. **Vig**

Järkeä

Maalaisjärjellä energiaa. Hyvä, lopultakin järjen ääni.
Ei kylämyllyjä

Julkinen talous

Kuntaliitokset eivät ole julkisen talouden kestävyysvajeen kannalta tärkein, soten rahoituksen uudistaminen on.
Ei nimimerkkiä

Asiaa

Keskikokoisen talon Antti, kirjoitit asiaa kartelleista (MT 5.8.). Kemiran myynti Yaralle oli suuri virhe. Siitäkin se talonpojan tappolinja alkoi. Et muistanut kuitenkaan viljakartelleja.

Palautetta

Iso Kiitos Jukka Pasoselle Suomeksi sanottuna -kolumnista. Jospa englantia ihannoivat todella opettelisivat ensin suomen kunnolla.
Ruiskukka

MARITA WAENERBERG

Jokamiehenoikeutta käyttävät hyväksi liiketoimintaansa matkailu-, luonto- ja elämysyritykset, jotka liikuttavat vuosittain kymmeniä tuhansia turisteja toisten mailla, kysymättä edes lupaa, Hemmo Koskenniemi kirjoittaa.

Jokamiehenoikeudet maksulliseksi yrityksille

Jokamiehenoikeuden kustannuksella harjoitetaan monenlaista liiketoimintaa toisen maalla. Suurin bisnes tapahtuu marjastuksessa, jossa marjayritykset organisoivat ulkomaalaisia marjanpoimijoita vuosittain lähes 10 000 Suomen metsiin.

Järjestävät maksullisen majoituksen, organisoivat työn ja nostavat verottomat voitot.

Jokamiehenoikeutta käyttävät hyväksi myöskin liiketoimintaansa matkailu-, luonto- ja elämysyritykset, jotka liikuttavat vuosittain kymmeniä tuhansia turisteja toisten mailla, kysymättä edes lupaa.

Yksi mutta pienempi ryhmä ovat urheilijat ja urheiluseurat, jotka järjestävät toimintaa ja kilpailuja toisten mailla. Poronhoito toisen maalla on vielä luku sinänsä ja oikeus perustuu poronhoitolakiin.

Erikoista jokamiehenoikeuteen perustuvassa liiketoiminnassa on se, että varsinainen maanomistaja ei hyödy senttiäkään harjoitetusta liiketoiminnasta. Hyödyn nappaa yritys, joka organisoi toisen maalle omat asiakkaat ja palvelut.

Jokamiehenoikeus on siis oikeutta harjoittaa liiketoimintaa toisen maalla ilman, että maaomistaja hyötyy laisinkaan. Päinvastoin – maanomistaja saa häirinnän, roskaantumisen ja haitat kontolleen.

Miten tähän on tultu?

Suomen lainsäätäjä eli eduskunta on tulkinnut asiaa niin, että jokamiehenoikeus on maan tapa ja kuuluu jakamattomana perusoikeutena kaikille maailman kansalaisille. Ulkomaalainen, joka astuu Suomen maankamaralle turistina tai missä muodossa tahansa, saa samalla jokamiehenoikeuden metsiin, järviin, jokiin ja niiden antimiin.

Hän saa samalla myös oikeuden harjoittaa liiketoimintaa jokamiehenoikeuteen perustuen. Tiettävästi missään muualla maailmassa ei tällaista oikeutta ulkomaalaisilla ole.

Suomessa on vallalla sellainen käsitys, että yksityisellä maanomistuksella on perustuslain suoja. Käytännössä tämän pitäisi tarkoittaa sitä, että maanomistaja päättää maistansa ja siitä, mitä siellä harjoitetaan ja mitä ei, ja kuka saa yrittää ja kuka ei.

Näin ei kuitenkaan ole, vaan yksityiseltä maanomistajalta on viety maan tapaan vedoten päätösvalta maastansa. Perustuslaki suojaa vain itse omistuksen, mutta ei sitä, mitä maa-alueella harjoitetaan.

Tuntuisi oikeudenmukaiselta maanomistajia kohtaan, että yritykset, jotka harjoittavat liiketoimintaa myös maksavat siitä.

Esimerkiksi marjastus, joka tapahtuu yritysten organisoimana tulisi saattaa luvanvaraiseksi ja maksulliseksi. Tämä koskisi myös valtion maita, joita on Lapissa paljon.

Hemmo Koskiniemi
Rovaniemi

Maatalouskoneista Suomelle vientituote

Eikö kukaan kehittele sähkötraktoria? Miten öljyyn perustuva maataloutemme toimii muutaman vuosikymmenen kuluttua, kun öljyn hinta on pilvissä?

Suomelle etsitään uusia elinkeinoja muuttuvassa maailmassa. Suomi ei pysty enää tienaamaan elektroniikka- eikä telakkateollisuudella, sillä muut maat tekevät elektronisia laitteita ja laivoja halvemmilla työvoimakustannuksilla kuin Suomi. Näiden alojen perään on turha enää haikailla.

Ruokaa kaikkien on pakko syödä. Onneksi Suomi on varjellut maataloutta jotenkuten, ainakin paremmin kuin Ruotsi, jonka omavaraisuus ruuan suhteen on enää puolet. Ruotsihan ajoi maaseutunsa alas kauan ennen kuin Suomi.

Aina on helpompi oppia muiden virheistä, mutta opitaanko täällä?

Nykyinen hallituksemme vaikuttaa kovin kovakorvaiselta ja maaseutuvihamieliseltä. Yrittäisivät edes kuvitella ruokalautastaan parinkymmenen vuoden kuluttua.

Ilmastonmuutos on kuivattamassa eteläistä Eurooppaa ja muita maita, joista tuodaan paljon maataloustuotteita Suomeen. Pian ei ole enää, mitä tuoda, kun eteläisessä Euroopassa kärvistellään milloin kuivuudessa ja milloin tuhotulvissa.

Suomen pitäisi arvostaa omia ruuantuottajiaan ja taata maaseutumme elinvoimaisuus. Kuluttajia olisi koulutettava vaatimaan lihan oheen omien peltojemme tuottamaa proteiiniruokaa, joka aivan liian usein päätyy eläinten rehuksi: härkäpapu, pellavansiemenet ja öljyhamppu sopisivat ihmistenkin ruokapöytään.

Huippukokit voisivat mainostaa näitä hyviä aineita, kuten myös herneitä ja muita papuja. Tulevaisuudessa lihaa ei riitä kaikille, vaan sitä saa syödä entistä harvemmin.

Terveydenkin kannalta olisi hyvä rajoittaa punaisen lihan syönti alle puoleen kiloon viikossa.

Kananmunien kulutusta olisi lisättävä, ja voin arvo palautettava. Kuluttajat osaavat onneksi jo arvostaa oman maan gmvapautta ja vähäisiä torjuntaainejäämiä.

Toiseksi insinöörien pitäisi kehitellä sellaisia maatalouskoneita, jotka toimisivat uusiutuvilla energialähteillä.

Monet traktorit seisovat isossa pihassa pitkiä aikoja, joten aurinkopaneelit olisi helppo asentaa pihaan ja latauspiste viereen.

Suomessa osataan vielä rakentaa koneita. Vähän fossiilista polttoainetta tarvitseva traktori tai muu maatalouskone voisi olla mainio vientituote.

Maatalous ei maailmasta katoa, vaan tulee entistäkin tärkeämmäksi.

Suomi on täynnä työttömiä elektroniikka-alan osaajia, ja koneinsinöörienkin taidot maasta löytyvät. Nämä pitäisi yhdistää suunnittelemaan tulevaisuuden maatalouskoneita. Siinä olisi vientihitti.

Hallituksessa ei ole yhtään insinööriä, joten ei ole ihme, ettei siellä ole minkäänlaista visiota Suomen tulevaisuudesta. Ei tarvitse olla brändiasiantuntija ymmärtääkseen sen, miksi häkäpönttöautolla ajeleva puoluejohtaja, DI Sipilä kerää kansan sympatiat.

Eva Jansson
FM
Kuru

VIIKON KYSYMYS

Mitä hallituksen pitäisi tehdä tulevissa budjettineuvotteluissa nykyinen taloustilanne huomioiden?

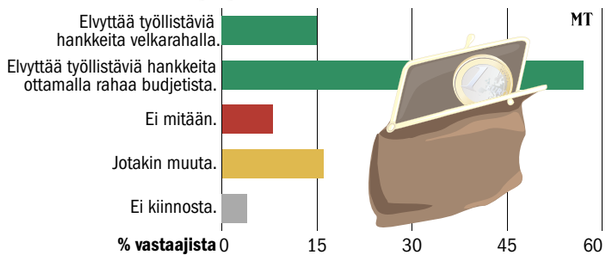

Verkossa vaadittiin: ”Velanotto seis”

Selvästi yli puolet vastaajista ottaisi rahat elvytykseen valtionbudjetin sisältä eikä lisäisi velanottoa. Viikon kysymys taantumasta noususta ja valtion velasta keräsi erittäin runsaasti kommentteja.

Ääniä sen sijaan annettiin vain reilut 370.

”Ei velkakierrettä pahentamalla voida saada mitään kestävää aikaan”, muistutti JTH.

Samoilla linjoilla on J.Susi: ”Velkaa on ihan tarpeeksi, ei yhtään lisää! On opittava säästämään. Varsinkin syömävelan ottaminen juokseviin menoihin on lopetettava.”

”Tulisi myöntää tosiasiat. Nykyisessä tuhlauskulttuurissa on vaan pakko saada niin paljon kaikkea, että valtion on pakko ottaa velkaa kansalaisten oikeiden tarpeiden hoitamiseksi. Ruoka ei ole ainoa asia, jossa tulisi suosia kotimaista. Viinaa ei tarvitse hakea Virosta”, pohdiskeli Itsekin ulkomaista liikaa ostava.

Jokamiesoikeus verolle ja siitä tulevat tulot kuntien käyttöön ja nuorisotyöttömyyden tukemiseen, ehdotti Autiotila/Tuottamaton.

Säästöjä hallinnosta

”Suomessa on satojatuhansia virkamiehiä. Suurin säästö tulisi byrokratian karsimisesta. Toinen keino on laittaa eläkekatto, esim. 1 500 euroa/kk. Ei kukaan eläkeläinen ole ansainnut tuhansien eurojen eläkettä. Palkka on eri asia, mikäli on pätevä ammatissaan”, huomautti 8 miljardin säästöt kasassa.

Suuriniemi Annikki haluaa stopin maaseudun näivettämiselle: ”Elykeskukset ovat suurin kehityksen jarru. Niille suunnatut varat suoraan internetissä haettavaksi mikroyritystueksi ja superpieniksi lainoiksi. Liituraitaneuvonta on aikansa elänyttä ja kustannukset karanneet käsistä.”

Uuno Synkeys ehdotti hallitukselle ja eduskunnalle kahden vuoden pakkolomaa. ”Virkamieshallitus siksi aikaa töihin täysin valtuuksin ilman ainoatakaan jäsentä ay- tai ta-liikkeestä. Demareiden surkea kannatus johtaa surkeaan syksyyn; eivät polot tajua, että nyt ei todellakaan ole ay-kiukuttelun, saati uhon aika.”

”Yksi pätevimpiä kohteita on lopettaa kaikki sosiaalinen tuki, kun perheen tulot ylittää 30 000 euroa/v. Ei verokassa voi olla taikapussi, josta aina vain ammennetaan. Puolueiden tuet ovat mennyttä aikaa ja turhaa kansan kuppaamista. Tehkööt työllä rahansa, niin meidänkin täytyy”, tuumi Turjanrannan pyytömies.

”Kansalaispalkka olisi aktivoiva, jos sen saamisen ehdoksi laitetaan vaikka, että pitää olla tienattuna joku summa tai suoritettuna opintopisteitä. Jos jää kotiin makoilemaan, niin loppuu turva. Loppuisi harmaa talouskin, koska pimeistä töistä ei kertyisi kansalaispalkkaan oikeuttavia tuloja”, arvioi VPH.

”Helsingin seudun väestöä varten on takavuosina tehty aivan liian pitkästi kolmen päivän moottoriteitä, pääsiäisen, juhannuksen ja joulun menoliikennettä varten. Rahaa ohjattava maaseudun paikallisteiden kunnostukseen tavallisten ahkerien kansalaisten jokapäiväistä työssäkulkua helpottamaan”, katsoo Maalaispoika koko Suomen puolesta.

Hyvät, pahat ulkomaat

”Pitää perustaa kaupalliset messu- ja myyntipisteet maailman lähes joka kolkkaan, missä etsitään tilaukset Härmään, ei ulkomaille. Se työllistää. Markkinointi EU:n ulkopuolelle on se avain”, painotti H.Helander Turusta.

Huolestunut haluaa Kataisen ja Urpilaisen matkustuskieltoon: ”Olisi välillä kotimaan asioiden hoitamisen aika.”

”Miksi Suomen hallitus sahaa omaa kivijalkaansa ja syytää rahaa lusmumaiden ahneisiin kitoihin? Energiaverot alas ja palkkapuoli Saksan tasolle, siinä Suomelle nousun alku! Mistä näitä senttejä sitten oikein tulee, ellei omien kansalaisten ja yritysten sekä maatalousyritysten puolustamisesta ja omasta kilpailukyvystä huolehtimisesta?” kummasteli Pennissä on miljoonan alku.

”Valtio on töpännyt jo liian monta kertaa myymällä ulkomaille tuottavia yrityksiä. Ingmanin tuotto menee ruotsalaisille ja tanskalaisille, Hankkijan tanskalaisille, Valmetin Ameriikkaan... Myydään nyt vielä Alko venäläisille ja virolaisille, niin aletaan vuotaa rahaa itäänkin. Luu jää jakajan kätteen”, ryöpytti HeiHalloo.

Kerro viljasadosta

Uusi viikon kysymys kartoittaa syksyn viljasato-odotuksia.

KAIJALEENA RUNSTEN
www.maaseuduntulevaisuus.fi

WWF:n tulee saada käytännön tietoa

WWF:n merihyljetoimikunnan puheenjohtaja Antti Halkka (MT 2.8.) vastaa kirjoitukseeni (MT 31.7.). Halkka ei halunnut ymmärtää nykyistä kalastajan asemaa merellä. Hän ruotii hylkeitä ja kirjoitustani tavalla, jota on pakko korjata.

Halkan mukaan on tutkittu, että ”norppa syö nimenomaan pikkukalaa, tärkeää ravintoa on kolmipiikki ja silakka. Norppa ei keskity arvokalaan”. Mutta norppa on viisaampi kuin tutkimus eikä sitä noudata.

Norppa tunkeutuu jatkuvasti siikarysään, josta ei voi saada kolmipiikkiä, ei silakkaa eikä mieliruokaa muikkua. Norppa tunkee hallin tavoin väkisin rysään herkkujen, siian ja lohen perään. Tämän ovat kalastajat nähneet lukemattomat kerrat. Isä- ja äitinorppa opettavat jälkeläiset samoille tavoille.

Halli on toki pahempi kuin norppa. Joskus norppa vain napsii kalat verkoista ja saa seuraavallakin kerralla ruokaa. Hallin tuhot näkyvät aina särjettyinä verkkoina.

Nykykalastaja ei voi enää jättää yöksi syksyllä verkkojaan pyyntiin. Saalista ei aamulla ole, verkot ovat entiset. Halkka ”tietää”, että syy on hallin. Perämeren kalastajat ovat nähneet liian monet kerrat: halli ja norppa ovat syyllisiä.

Halkan mukaan mikään muu Itämeren maa ei ole aloittamassa norpan pyyntiä. Tämän ymmärtää. Halkkakin todistaa, että käytännössä kaikki norpat ovat Perämerellä.

Ottaen huomioon meidän puolen mataluus ja karikkoisuus Ruotsiin verrattuna on luonnollista ja kalastajille välttämätöntä, että norpan pyynti ja häirintä olisi pitänyt aloittaa jo muutama vuosi sitten Perämereltä.

Norpat pitäisi ”opettaa” syömään Halkan ja tutkijoiden kuvaamaa ravintoa, ei elämään kalastajan kustannuksella!

Halkka väittää, että hyljehaitat ovat vähentyneet. Totta on vain, että erityisen kalliit hylkeenkestävät rysät ovat vähentäneet lohille tulevia suoria vahinkoja. Muutoin kalastaja on täysin lainsuojaton hylkeitä vastaan.

Verkkopyynnissä ei voi lainkaan estää vahinkoja. Petosuojelu on saanut kalastajat vähenemään, näin vahingot vähenevät, tämä on osa Halkan ”totuudesta”.

Sietokorvausta saa osa kalastajista. Miksi muut ilmoittaisivat vuosittaiset vahingot, joista ei saa korvausta? Maalla maksetaan petokorvauksia, merellä ei.

Sietokorvaus ei ole oikea hyljevahinkomittari. WWF:n asiantuntija ymmärtänee tämän, vaikka muuta kirjoittaa.

On hämmentävää, että luonnonsuojelijoina itseään pitävät ”tietävät” kalastajien hyljevahinkojen vähentyneen.

On surullista, että WWF ei kanna vieläkään huolta kalan saannista kuluttajille. Kalastajille, kotimaiselle kalakaupalle, kotimaiselle kalalle on organisoitu siika- ja lohiboikotit ja aikaansaatu hintaromahdukset. Vaaditaan uusia lohi- ja siikarajoituksia, jotka estävät muunkin kalan pyynnin.

On monin eri tavoin suojellut, tuhoa tekevät hallit, norpat ja merimetsot.

Kalastaja ja kotimainen kalakauppa on nyt ahdingossa syistä, jotka on suurelta osin vääriä.

WWF:n tulee saada käytännön tietoa kalastajien ongelmista, tervetuloa käymään Perämerellä!

Risto Tolonen
kalatalousaktivaattori
Perämeren kalatalousryhmä

Lääkkeiden turvallisuus ja saavutettavuus eivät saa kärsiä

Vaaralliset tai tehottomat lääkeväärennökset ovat maailmalla arkipäivää. Suomessa lääkkeiden ostaminen apteekista on monien säädösten säätelemää ja turvallista. Maassamme on kattavasti yli 800 apteekkitoimipistettä.

Lääkäri- ja lääkepalvelujen saavutettavuudella on merkitystä. Apteekkiverkoston kattavuutta on pyritty turvaamaan erilaisin keinoin.

Monille lääkkeille löytyy nykypäivänä korvaava valmiste. Vaikuttava aine on sama, mutta apuaineissa voi olla eroa. Samaa lääkeainetta samalla vahvuudella saattaa olla myynnissä 20 eri nimellä.

On mahdollista, että potilas käyttää usean lääkärin palveluita. Lääkärit eivät siis välttämättä tiedä toisen lääkärin määräämistä lääkkeistä. Pahimmillaan potilas saattaa käyttää samaa lääkettä monella eri nimellä. Annos voi moninkertaistua ja lääketurvallisuus heikkenee.

Elektroninen resepti (e-resepti) antaa lääkärille mahdollisuuden tarkastella potilaan kokonaislääkitystä. Tämä tapahtuu potilaan suostumuksella, ja se parantaa lääketurvallisuutta. Tällöin lääkärin on mahdollista huomata, jos samaa lääkettä on määrännyt toinen lääkäri.

KIMMO HAIMI

Minna Reijonen on huolissaan lääkkeiden käytön turvallisuudesta.

Viime aikoina reseptilääkkeitä on jäänyt kelakorvauksen ulkopuolelle. Tällöin asiakas maksaa lääkkeensä kokonaan itse. Pääsääntöisesti kalliit, vakavien sairauksien lääkkeet ovat kuitenkin korvattavia.

Kelan korvaussysteemi tulee säilyttää. Korvattavuuden ulkopuolelle jätettävät lääkkeet tulee harkita erityisen tarkkaan. Sillä Kelan korvaukset mahdollistavat monille elintärkeiden lääkkeiden käyttämisen. Hyväkään lääke ei auta, ellei sitä ole mahdollista saada käyttöön.

Sekä matka lääkärin vastaanotolle että lääkkeiden hakumatka on pidettävä inhimillisenä. Lääkkeiden saavutettavuus ja turvallisen käytön varmistaminen ovat haasteita, joiden puolesta apteekkilaiset työskentelevät myös tulevaisuudessa.

Minna Reijonen
farmaseutti,
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallituksen varapuheenjohtaja,
Kuopion kaupunginvaltuutettu (ps.)

Miksi, miksi ei?

Äskettäin puolivuosisataista syntymäpäiväänsä viettänyt ”viihdyttäjä” toteaa biisissään, että ”ehkä otin, ehkä en”. Otsikon mielleyhtymä kysyy taas – ties monennenko kerran – ihmisen ajattelemattomasta toiminnasta eläintä kohtaan.

Päivittäin tiedostetaan toinen toistaan ihmeteltävimmistä tempauksista eläinystäviämme kohtaan, töistä, joista ei soisi kuulevan.

Me arvaamme, etteivät julmuudet ole vähentyneet, vaikka monenlaiset vapaudet ovat lisääntyneet sanotun vaurauden lisääntymisen myötä.

Päinvastoin, henkinen kypsyys on laskenut hengellisen kypsyyden hiipumisen myötä. Taakse jääneen ja jätetyn agraarikulttuurin aikana vallitsi aineellisuuden vähemmyydestä huolimatta johtuenko korkeampi henkinen kypsyys ja tasapaino.

Miksi? Jos joku jossain joskus jotain, mutta kun ei kukaan missään milloinkaan mitään – vain kasvua, kulutusta, haastetta ja ahneutta. Siksikö?

J. Ruokoja

Riistan ruokinnasta

Ruokin vesilintuja keväällä ja syksyllä ja metsästän samoilta alueilta. En ”teurasta” lintuja, vaan poimin sen, mitä tarvitsen ja luonto antaa.

Lisäksi hoidan seuran riistapeltoja, ruokin kauriita ja peuroja talven pimeimmän ajan.

Uusi tavoite on perustaa lintukosteikko ja saada vesilinnuille parempia pesimäalueita kunnostamalla. Pienpetoja on tarkoitus poistaa samalla.

Kritiikki ruokintaa kohtaan voi olla paikallaan, mutta voisiko kriitikko kysyä itseltään: ”Mitä minä olen tehnyt riistanhoidon eteen tänä vuonna?”

Täytyy muistaa, että loputtomat kiellot ja rajoitukset poistavat myös hyvän tekemisen riemun...

Saariston poika

» Loputtomat kiellot ja rajoitukset poistavat myös hyvän tekemisen riemun.«